



Силабус курсу «ІНСТРУМЕНТОВКА»

**Освітній ступінь “Бакалавр”
Спеціальність 025 “Музичне мистецтво”
Освітньо-професійна програма
“Інструментальне виконавство (за видами)”**

Роки навчання: II

Семестри: III, IV,

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

ОК 30 «Інструментовка»

Голючек Микола Степанович

Заслужений артист України, Доцент

Член групи забезпечення освітньої програми

«Інструментальне виконавство»

(за видами), баяніст, викладач.

Контактна інформація: mikolagoliuchek@ukr.net

Прореквізити та постреквізити дисципліни

- **Прореквізити дисципліни:** ОК 8 «Історія світової музики», ОК 10 Теорія, ОК 11 Сольфеджіо, ОК 12 «Гармонія», ОК 15 «Диригування», ОК 28 «Оркестровий клас».
- **Постреквізити дисципліни:** ОК 16 «Інформаційні технології в музиці», ОК 22 Методика і практика роботи з ансамблем.

Призначення дисципліни

Дисципліна «Інструментовка» належить до циклу дисциплін фахової спеціальної підготовки, вивчається для здобуття кваліфікації 2453.2 «Артист оркестру (симфонічного, народних інструментів, духового)» і сприяє опануванню теоретичної основи інструментування, а також оволодінню навичками практичного інструментування, перекладення фортепіанних творів та написання партитур.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Інструментовка» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: ЗК 2 4 8 9 11 12 15; СК 6 12 13:

ЗК 2 Знання та розуміння предметної області професійної діяльності.

ЗК 4 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12 Здатність працювати автономно.

ЗК15 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК13 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Метою навчальної дисципліни «Інструментовка» є підготовка фахівців, що володіють теоретичними знаннями та практичними навичками інструментування (оркестровки, перекладу, обробки, аранжування) для різних складів оркестрів, ансамблів.

Зміст і структура курсу

	Денна форма			Заочна форма		
	разом	індивідуальні	самостійні	разом	індивідуальні	самостійні
Модуль I. Теоретичні засади інструментовки. (III-й семестр).						
Тема 1. Інструментовка як вид музичної творчості. Робота над роз'ясненням сутності понять “оркестрування” та «інструментовка».	9	6	3	9	1	8
Тема 2. Основні відомості про оркестрову партитуру. Основні правила оформлення оркестрових партитур та партій.	9	6	3	9	2	7
Тема 3. Види аналізу музичного твору. Горизонтальний і вертикальний аналіз.	9	6	3	9	2	7
Тема 4. Фактурний розбір музичного твору.	9	7	2	9	2	7
Тема 5. Інструментовка для різних складів ансамблів.	9	7	2	9	2	7
По 1 модулю	45	32	13	45	9	36
<p>В ході опанування першого модуля студент здійснює інструментовку двох музичних творів (або їх фрагментів) для ансамблів різного інструментального складу. До навчально-практичного репертуару включаються музичні твори з клавіром, що відповідають індивідуальним здібностям та рівню розвитку студента.</p> <p>На цьому етапі навчання студент ознайомлюється з творчістю композитора, історією написання п'єси, здійснює її програвання чи прослуховування, виконує музично –теоретичний аналіз твору, вивчає його структурну та фактурну особливість.</p>						
Модуль II. Технологічні основи інструментування. (IV-й семестр)						

Тема 6. Основні правила інструментовки мелодії.	9	6	3	9	1	8
Тема 7. Основні прийоми інструментовки гармонічної фігурації, педалі і басу.	9	6	3	9	2	7
Тема 8. Принципи інструментовки контрапункту, поліфонії.	9	6	3	9	2	7
Тема 9. Особливості інструментовки фортепіанних творів.	9	7	2	9	2	7
Тема 10. Специфіка перекладу музичного твору з одного складу оркестру на інший.	9	7	2	9	2	7
По 2 модулю	45	32	13	45	9	36
	денне			заочне		
<i>Загальний обсяг годин</i>	90	64	26	90	18	72

Здобуваючи базові навички з техніки інструментовки, студент **протягом семестру створює дві партитури для оркестрів** різних інструментальних складів. Інструментовка може здійснюватися за допомогою клавіру або партитури (камерного складу), а також шляхом аранжування та гармонізації одноголосної мелодії (за вибором викладача). Один з творів може бути акомпанементом до вокального чи сольного інструментального твору. Використовуючи різноманітні прийоми інструментовки, партитури створюються на основі глибокого музично-теоретичного та фактурного аналізу, із визначенням характеру та образно-емоційного змісту музичного твору, детального розгляду засобів музичної виразності.

Політика навчальної дисципліни

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: диференційований залік та іспит.

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;

- семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FХ, F).

Поточний контроль проводиться на кожному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на індивідуальних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Політика оцінювання: Максимальна кількість балів з дисципліни «Інструментовка» за семестр – 100 балів.

Поточний контроль проводиться кожні 3 уроки впродовж кожного семестру й оцінюється від 1 до 5 балів¹. За кожну тему студент може бути оціненим 3 рази.

Максимальний бал поточного контролю становить 75 балів².

За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За пропуск занять без поважної причини або непідготовлені домашні завдання кількість балів знижується

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий

¹ Дивитись таблицю «Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою». Робоча програма ОК 30 «Інструментовка».

² Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово» Робоча програма ОК 30 «Інструментовка».

модульний (семестровий) контроль знань студентів здійснюється через проведення слухання концертного виступу студентів.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання студентом усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Підсумковий модульний контроль оцінюється від 1–25 балів³:

Політика перескладання. Перескладання змістовного модуля здійснюється за бажанням студента один раз за курс вивчення дисципліни з дозволу керівника курсу та дозволу навчальної частини за наявності поважних причин.

Оцінюється як підсумковий контроль. Загальний підсумок за семестр при перескладанні визначається шляхом додавання балів за поточний контроль та балів за перескладання.

Політика відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За прогул або непідготовлені домашні завдання кількість балів знижується⁴.

Рекомендована література

1. Гайденко А. Інструментознавство та основи теорії інструментування: Підручник.-Х.:Майдан, 2010-С.156.
2. Голючек М. Ансамбль українських народних інструментів. : Навч.посібник I-II частини.- К:КНУКіМ, 2003 – С.108.

³ Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово». Робоча програма ОК 30 «Інструментовка».

⁴ Дивитись таблицю «Підсумковий модульний контроль від 1-25 балів» робочої програми. Робоча програма ОК 30 «Інструментовка».

3. Губар М. Акомпанемент та імпровізація: (Навчальний посібник).- Основа,2013.-С.168.
4. Гуцал В. Інструментовка для оркестру українських народних інструментів. / Віктор Гуцал. – Київ: Музична Україна, 1988. – С. 2–82.
5. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах. (Українська академічна школа): підручник. / Микола Давидов. – Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. – 419 с.
6. Марцинковський С. Інструментознавство. Видання друге.- Рівне,1999.- С.150.
7. Мацієвський І. Ігри й співголосся. Контонація / Музикологічні розвідки. / Ігор мацієвський. – Тернопіль, «Астон». 2002. – 170 с.
8. Мацієвський І. Музичні інструменти гуцулів.-Вінниця.Нова книга.- 2012.- С.463.
9. Пшеничний Д. Аранжування для народних інструментів. / Д. Пшеничний. – Київ, , Музична Україна,1980. – 118 с.
10. Пересунько В. Вивчення оркестрових інструментів: методичні рекомендації для студ. і викл. вищ. навч. закл. культ. і мист., керівн. оркестрів / уклад. В. М. Пересунько. — Вінниця : Нова Книга, 2012. — 64 с.
11. Пшеничний Д. Інструментовка для оркестру народних інструментів. / Д. Пшеничний.– Київ, Музична Україна, 1985. – 70 с.
12. Хащеватська С.С. Інструментознавство: підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації. / Світлана Хащеватська. – Вінниця, 2008. – 256 с.
13. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. / Гнат Хоткевич. – Харків. 2002. – 290 с.

14. Черкаський Л. Українські народні музичні інструменти / Л. Черкаський. – Київ : Техніка, 2003. – 264 с. – (Народні джерела).

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

www.nbu.gov.ua – веб-сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського (м. Київ)

www.4uth.gov.ua – веб-сайт Державної бібліотеки України для юнацтва

www.chl.kiev.ua – веб-сайт Національної бібліотеки України для дітей

<http://old.dnpb.gov.ua> – веб-сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

<http://ukrnotes.in.ua/poshuk.php> - ноти та біографії українських композиторів